

Sygn. akt V KK 91/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Henryk Gradzik

SSN Rafał Malarski

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M.L.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art, 535 § 5 kpk

w dniu 25 maja 2017 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości- Prokuratora Generalnego na
korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w S., z dnia 25 lipca 2013 r., sygn. akt VIII K 483/13,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok łączny w części dotyczącej
umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego co do
wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 28 września
2012r., sygn. akt II K 10/12 i w tym zakresie przekazuje sprawę
Sądowi Rejonowemu w O. do ponownego
rozpoznania,**
- 2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S., VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w O., postępowaniem o wydanie wyroku łącznego objął następujące wyroki:

- I. Sądu Rejonowego w O. z dnia 30 września 2010 r., sygn. akt II K 324/10 za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., popełnione dnia 24 czerwca 2010 r. na karę grzywny w ilości 100 stawek po 10 złotych, orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres roku oraz świadczenie pieniężne w kwocie 200 złotych;
- II. Sądu Rejonowego w O. z dnia 9 listopada 2010 r., sygn. akt II K 392/10 za czyn z art. 278 § 1 k.k., popełniony w okresie od 6 do 7 lipca 2010 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Postanowieniem Sądu Rejonowego w O., sygn. akt II K 392/10 z dnia 8 grudnia 2011 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;
- III. Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 sierpnia 2011 r., sygn. akt II K 475/11 za czyn z art. 278 § 1 k.k., popełniony dnia 26 stycznia 2011 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz za czyn z art. 245 k.k., popełniony dnia 26 stycznia 2011 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. W miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności;
- IV. Sądu Rejonowego w O. z dnia 25 października 2011 r., sygn. akt II K 113/11 za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony dnia 5 lutego 2011 r. na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony z 7 na 8 lutego 2011 r. na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. W miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby;
- V. Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 października 2011 r., sygn. akt II K 498/11 za czyn z art. 289 § 2 k.k., popełniony dnia 30 marca 2011 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono oskarżonemu na okres 4 lat próby, zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego w 1/2 części i orzeczono dozór kuratora;

- VI. Sądu Rejonowego w O. z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 453/11 za czyny z art. 278 § 1 k.k., popełnione w dniach 25 maja 2011 r., w maju 2011 r., w marcu 2011 r. na kary po 8 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 281 k.k., popełniony dnia 23 maja 2011 r. na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k., popełniony na przełomie kwietnia i maja 2011 r. na karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. W miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- VII. Sądu Rejonowego w O. z dnia 14 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 175/11 za czyn z art. 279 § 1 k.k., popełniony dnia 5 sierpnia 2010 r. na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz orzeczono dozór kuratora;
- VIII. Sądu Rejonowego w O. z dnia 28 września 2012 r., sygn. akt II K 10/12 za czyn z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony dnia 16 lipca 2011 r. na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy w S., VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w O., wyrokiem łącznym z dnia 25 lipca 2013 r., w sprawie o sygn. akt VIII K 483/13:

- 1. rozwiązał węzeł kary łącznej orzeczonej wyrokami Sądu Rejonowego w W. sygn. akt II K 475/11, Sądu Rejonowego w O. sygn. akt II K 113/11, Sądu Rejonowego w O. sygn. akt II K 453/11;
- 2. na mocy art. 85 k.k., 86 § 1 k.k., art. 89 § 1a k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w W. sygn. akt II K 475/11, Sądu Rejonowego w O. sygn. akt II K 113/11, Sądu Rejonowego w O. sygn. akt II K 498/11, Sądu Rejonowego w O. sygn. akt II K 453/11 i wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- 3. na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach Sądu Rejonowego w W. sygn. akt II K 475/11 oraz Sądu Rejonowego w O. sygn. akt II K 453/11;

4. ustalił, że pozostałe rozstrzygnięcia wyroku łącznego podlegają odrębnemu wykonaniu;
5. na mocy art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w pozostałym zakresie;
6. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;
7. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Powyższe orzeczenie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w dniu 2 sierpnia 2013 r.

Z kasacją od tego wyroku łącznego, zaskarżając go w całości na korzyść skazanego, wystąpił Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Zarzucił temu orzeczeniu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego, a mianowicie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015 r., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec M.L. kary łącznej pozbawienia wolności w stosunku do wszystkich spełniających warunki do połączenia kar pozbawienia wolności wymierzonych na mocy wyroków jednostkowych objętych postępowaniem w przedmiocie wydania wyroku łącznego, pomimo istnienia ku temu prawnych warunków

Wywodząc w ten sposób, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest oczywiście zasadna i w związku z tym podlega uwzględnieniu na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k.

W obowiązującym w dacie wydania wyroku łącznego stanie prawnym (art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. – o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015 r., poz. 396), sąd – stosownie do art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. - zobligowany był do wydania wyroku łącznego w stosunku do osoby skazanej różnymi wyrokami, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co

do którego z nich i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu.

W realiach niniejszej sprawy prawidłowo Sąd Rejonowy ustalił, że owym „pierwszym” wyrokiem będzie wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 sierpnia 2011 r., sygn. akt II K 475/11. Prawidłowo również Sąd ten połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone powyższym wyrokiem i wyrokami Sądu Rejonowego w O.: z dnia 25 października 2011 r., sygn. akt II K 113/11; z dnia 26 października 2011 r. sygn. akt II K 498/11 oraz z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 453/11.

Sąd Rejonowy przeoczył jednak, że wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 28 września 2012 r., sygn. akt II K 10/12, M. L. został skazany za czyn z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w dniu 16 lipca 2011 r. na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Przestępstwo to zostało zatem popełnione przed wydaniem owego „pierwszego” wyroku. Oznacza to, że również orzeczona tym ostatnim wyrokiem kara jednostkowa powinna zostać objęta węzłem kary łącznej. Umarzając w tym zakresie postępowanie, Sąd Rejonowy dopuścił się rażącego naruszenia przepisów wskazanych w kasacji. Nie może bowiem budzić wątpliwości, że Sąd ten nie dysponował swobodnym uznaniem w zakresie doboru skazań podlegających łączeniu, lecz winien zastosować się do obowiązujących przepisów i objąć węzłem kary łącznej wszystkie kary, które podlegały połączeniu. Uchybienie Sądu miało przy tym istotny wpływ na wydany wyrok łączny, albowiem w jego następstwie pozostawiono do odrębnego wykonania karę pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo pozostające w realnym zbiegu z przestępstwami, co do których wyrokiem łącznym orzeczono karę łączną.

Wprawdzie skarżący wnioskował o uchylenie całego zaskarżonego wyroku łącznego, to jednak Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że ingerencja w tak szerokim zakresie w prawomocne orzeczenie jest zbędna. Zaskarżony wyrok w pozostałej części jest – jak już wskazywano – prawidłowy. Dla wyeliminowania wskazywanego uchybienia, którego dopuścił się Sąd Rejonowy wystarczające jest zaś uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego jedynie w części dotyczącej umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego co do wyroku opisanego w pkt VIII części wstępnej wyroku łącznego, a więc wyroku Sądu Rejonowego w O. z

dnia 28 września 2012 r., sygn. akt II K 10/12. Takiemu postąpieniu Sądu Najwyższego nie sprzeciwia się ponadto procedowanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k., jako że wnioski kasacji nie są dla tego organu wiążące. Sąd Najwyższy zdecydował przy tym o przekazaniu sprawy – stosownie do art. 569 § 1 k.p.k. – Sądowi Rejonowemu w O., który wydał ostatni wyrok skazujący orzekający karę podlegającą łączeniu.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w przekazanym zakresie Sąd Rejonowy weźmie pod uwagę powyższe wywody i – z uwagi na zakres uchylenia zaskarżonego wyroku łącznego, bez rozwiązywania kary łącznej nim wymierzonej, z uwagi na to, że w tej części orzeczenie to jest prawomocne - rozważy możliwość połączenia kary jednostkowej wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 28 września 2012 r. oraz kary łącznej wymierzonej wyrokiem łącznym, zgodnie z wymogami wskazanymi w art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r.).

O wydatkach postępowania kasacyjnego orzeczono stosownie do treści art. 638 k.p.k.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak w wyroku.

kc